

Dbgy kronan ab
info@dgby.se

2022-04-19

1 (20)

Dnr-SI 2021:8073

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Drottning Blankas Gymnasieskola Trollhättan i
Trollhättans kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Drottning Blankas Gymnasieskola Trollhättan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Drottning Blankas Gymnasieskola Trollhättan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen har efter granskning av Drottning blankas gymnasieskola i Trollhättan inte identifierat några utvecklingsområden. Skolinspektionen avslutar härmed sin granskning av Drottning Blankas gymnasieskola i Trollhättan.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen
Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolenhetens olika resultat och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Utifrån analysen av resultaten genomför rektorn nödvändiga utvecklingsåtgärder och beslutar hur resurser ska fördelas för att möta de behov som finns i verksamheten. Granskningen visar att rektorn leder ett jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet får samma förutsättningar att lära och utvecklas och att rektorn vid behov vidtar åtgärder som syftar till att så sker. Vidare visar granskningen att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och försäkras sig om att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Rektorn ser till att skolans arbetssätt och förhållningssätt tillämpas av lärarna, bland annat genom att nya lärare får en planerad introduktion.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar goda förutsättningar för att utveckla undervisningen. Detta sker genom att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat och ser till att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Med analysen som underlag fattar rektorn beslut om hur resurser ska fördelas och vidtar nödvändiga utvecklingsåtgärder. I skolenhetens kvalitetsrapport för läsåret 2020-2021 beskriver rektorn hur skolans systematiska kvalitetsarbete följer den kvalitetsutvecklingsmodell som är gemensam för huvudmannens skolor. Det innebär exempelvis att en sammanställning av elevernas kunskapsresultat görs i juni varje år vilket bland annat innefattar andel elever med gymnasieexamen, genomsnittlig betygspoäng för avgångselever, andel avgångselever med grundläggande högskolebehörighet och betygsfördelning för samtliga elever uppdelat på årskurs, program och kön. Vidare anger rektorn i inkommen dokumentation att lärarna, rektorn och elevhälsan vid fem tillfällen per läsår följer upp elevernas kunskapsutveckling med hjälp av skolans så kallade Early Warning System (EWS). Skolan följer också upp elevernas kunskapsutveckling genom att lärarna gör examensprognoser för elever i år 3. Därtill gör eleverna varje termin en utvärdering av lärarnas undervisning, uppger rektorn. Av inkommen dokumentation framgår även att en likabehandlings- och värdegrundskartläggning genomförs i november, en koncerngemensam elevenkät som behandlar trivsel och synpunkter på utbildningen genomförs i januari samt att en frånvaroenkät genomförs varje termin. Av intervju med rektorn framgår att det löpnade under läsåret görs en analys utifrån elevernas studieresultat och resultat från enkäter och EWS:er. Rektorn berättar att lärare, representanter för elevhälsa och elever involveras i analysarbetet. Exempelvis diskuterar lärarna och elevhälsan det samlade resultatet av undervisningsutvärderingen, resultatet av elevenkäten och elevernas kunskapsresultat utifrån EWS:er och betygsstatistik i syfte att identifiera utvecklingsområden. I intervju med eleverna berättar de att mentorerna går igenom resultatet av elevenkäten med eleverna och diskuterar orsaker till att det ser ut som det gör. Vidare diskuterar rektorn resultaten med elevrådets representanter för att få deras synpunkter.

Vidare visar granskningen att rektorn systematiskt följer upp undervisningens genomförande och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. I intervju med lärarna och rektorn framkommer att rektorn varje termin genomför lektionsobservationer. Av inkommen dokumentation framgår att rektorn analyserar resultatet av elevernas undervisningsutvärderingar sammanställt på skolenhetsnivå och på individnivå för varje lärare. Det sammanställda resultatet analyserar rektorn tillsammans med lärarna i storgrupp och lärarnas individuella resultat från utvärderingarna kopplas ihop med feedback från lektionsobservationerna och

elevernas kunskapsresultat. Dessa utgör sedan underlag för diskussion om utvecklingsområden i medarbetarsamtal och avstämningsmöten med lärarna på individnivå. Av intervjuerna framkommer även att lärarna vid läsårsstart lämnar in kursplaneringar till rektorn som sedan vid behov uppdateras vid vårterminens start. Vid terminsstart har rektorn avstämningsmöten med varje lärare där de bland annat går igenom kursplaneringen samt hur lärarna planerar för att integrera värdegrundsuppdrag och jämställdhetsfrågor i undervisningen. Vidare berättar rektorn att lärarna följer upp elevernas utveckling under det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) genom att följa elevernas loggbok för arbetet på APL-platsen. Vid trepartssamtal mellan handledare, elev och lärare belyser man elevens utveckling i relation till de kunskapsmål som kopplats till APL och hur eleven fungerar och trivs på arbetsplatsen.

Granskningen visar att rektorn genomför åtgärder för att höja måluppfyllelsen och utveckla undervisningen samt fördelar resurser för att bäst möta de behov som finns. Av informationsinhämtningen framgår att skolan har tre prioriterade utvecklingsområden för läsåret 2021/22; måluppfyllelse, trygghet samt studie- och arbetsro. Dessa utvecklingsområden har rektorn identifierat efter analys av elevernas studieresultat, resultat av elevenkäter och elevernas undervisningsutvärderingar läsåret 2020/21. Rektorn beskriver att skolan utvecklat sin uppföljning av elevernas kunskapsutveckling via nya rutinen med EWS, förbättrat rutinerna kring närvaroarbetet samt tydliggjort mentorsuppdraget och i vissa klasser utökat till två mentorer istället för en. Vidare framgår av intervju med rektor, lärare och representanter för elevhälsa att skolan påbörjat ett arbete för att utveckla undervisningen genom att en förstelärare med inriktning mot klassrumsledarskap och en specialpedagog haft föreläsningar och workshops för personalen. Fokus har varit på lektionsstruktur och extra anpassningar samt hur elever ska göras delaktiga i undervisningen. Rektorn berättar även att hon leder ett arbete med lärarna i form av kollegialt lärande där de utifrån en samtalsmetod utbyter erfarenheter, utmaningar och lärdomar i syfte att skapa en samsyn kring vad som är god undervisning. Vidare har rektorn anställt en resurslärare för att utifrån behov ha dubbelbemanning på vissa lektioner och på sätt skapa en bättre undervisningssituation för eleverna. I inkommen dokumentation anger rektor att de identifierat att pojkar i högre utsträckning än flickor får de lägre betygen D och E. För att vända denna trend används den nya resursläraren för att göra mindre grupper, specialpedagogen handleder enskilda elever eller mindre grupper och har i likhet med mentorer motiverande samtal med elever.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Av informationsinhämtningen framgår att rektorn analyserar elevernas kunskapsresultat, resultat från likabehandlingsenkät och elevenkät utifrån kön. Rektor berättar i intervju att de i analysen kan se att pojkar i något högre utsträckning än flickor känner sig trygga på skolan, har högre förtroende för att personal på skolan tar tag i problem som uppstår samt att pojkar i högre utsträckning får lägre betyg än flickor. Skolan har enligt rektor vidtagit flera åtgärder för att komma tillrätta med dessa skillnader, vilket bland annat beskrivs i föregående stycke. Vidare berättar rektor att skolan i syfte att stärka arbetet med jämställdhet inför höstterminen 2021 anställt en förstelärare inom området likabehandling och genusvetenskap. Försteläraren har haft föreläsningar för personalen om jämställdhet och tar fram artiklar och material som underlag för samtal om hur lärarna kan hantera genusfrågor i undervisningen.

Av informationsinhämtningen framgår att skolan bjudit in olika externa aktörer som ett led i arbetet kring jämställdhet. I intervju med lärarna berättar de att de har ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen, exempelvis genom att föra samtal med eleverna om traditionella könsmönster och vad som ses som kvinnligt respektive manligt. Vidare uppger lärarna att de har en medvetenhet kring bemötande och fördelning av talutrymme i klassrummet. I intervju med elever framkommer att lärarna pratar om jämställdhet på mentorstiden och att elevernas uppfattning är att många av lärarna försöker få in jämställdhetsperspektivet i olika moment och kurser och nämner bland annat etik och moral, svenska, historia och idrott och hälsa. Eleverna berättar även att de upplever att det inte finns någon skillnad i hur pojkar och flickor bemöts av personalen.

Ledning och organisation

När det gäller ledning och organisation av det pedagogiska arbetet visar granskningen att rektorn leder detta utifrån ett tydligt fokus på skolans värdegrunds- och kunskapsuppdrag och skapar förutsättningar för lärarna att samverka. Rektor ser till att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen och att skolans arbetssätt och rutiner tillämpas av lärarna. Av informationsinhämtningen framgår att rektorn organiserat lärarna i arbetslag som leds av arbetslagsledare. Arbetslagsledarna ingår tillsammans med rektor och en administrativ chef i skolans ledningsgrupp. Utöver detta har rektorn även regelbundna möten med elevhälsan och planeringsmöten med förstelärarna.

Lärarna träffas i möten varje vecka enligt ett rullande schema. På måndagar har de ett kortare möte av praktisk karaktär och på torsdagar ett längre möte med olika syften

utifrån en fastställd planering som bland annat innefattar APT, mentorsmöten och kollegialt lärande. Vid mentorsmöten och möten för kollegialt lärande har man enligt rektorn ett pedagogiskt fokus där de bland annat diskuterar värdegrundsfrågor och olika perspektiv på att utveckla undervisningen och bedömarkompetensen. Inom ramen för dessa möten har skolans två förstelärare lett ett utvecklingsarbete inriktat mot jämställdhet och utveckling av undervisningen på skolan. I detta arbete betonas bland annat vikten av en tydlig struktur i undervisningen och av ledarskapet i klassrummet. Skolans specialpedagog berättar att hen deltar i vissa av dessa möten för att bland annat prata om hur man kan utveckla arbetet med extra anpassningar. Både lärare och rektor lyfter fram elevernas undervisningsutvärderingar som viktiga i arbetet med att utvärdera och utveckla undervisningen på skolan. Genom nämnda utvärderingar, regelbundna lektionsbesök och återkoppling från arbetslagsledare från diskussioner i arbetslagen försäkras sig rektorn om att de olika insatserna också ger avtryck i undervisningen. Vidare följer lärarna upp elevernas APL via regelbundna trepartssamtal med elev och handledare och kan på så sätt verka för att syfte och mål med APL blir tydligt för elev och handledare samt följa upp elevernas kunskapsutveckling i de moment och kurser som omfattas av APL.

Vidare framgår av intervju med rektor och lärare att rektorn varje vecka skickar ut veckobrev till personalen för att informera om vad som är på gång på skolenheten. Det kan handla om schemaförändringar, sjukfrånvaro eller nya rutiner och förhållningssätt. Vid behov ges informationen även vid måndagsmötena. Av intervjuerna framgår även att nyanställda lärare får en introduktion på arbetsplatsen enligt en fastställd checklista. Vidare får den nyanställda en personalmentor som stöd för att komma in i skolans rutiner. Om läraren är ny i yrket eller obehörig ges stöd av en erfaren lärare i planering och genomförande av undervisning samt bedömning och betygssättning.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas

ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens beslut är att eleverna får en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Det innebär att den är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare är undervisningen strukturerad med tydliga inledningar, sammanhang i genomgångar och logiskt flöde i arbetsuppgifter och att den har sammanfattande avslut. Innehåll och arbetssätt är anpassat till aktuell elevgrupp och arbetet anpassas för att stimulera och utmana alla elever, oavsett hur långt de nått i sin kunskapsutveckling. Undervisningen innehåller inslag som stärker elevens självförtroende och motivation att lära och lärarna har generellt höga förväntningar på eleverna. Lärarna arbetar för att eleven ska utveckla medvetenhet kring det egna lärandet och strategier för hur eleven kan lära på bästa sätt. På skolenheten finns till stora delar ett gemensamt arbetssätt där eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. I vissa kurser eller moment är dock graden av delaktighet inte lika stor.

Strukturerad och varierad undervisning samt aktivt lärarstöd

I Skolinspektionens granskning framkommer att undervisningen som bedrivs på skolan är varierad, målfokuserad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är strukturerad med tydliga inledningar och ett logiskt flöde i uppgifterna.

Sammanfattande avslut förekommer i flera av de observerade lektionerna. Eleverna berättar i intervju att de får den hjälp de behöver på lektionerna och att lärarna är engagerade. I samtliga observerade lektioner ger lärarna eleverna ett aktivt lärarstöd genom att gå runt i klassrummet, ge instruktioner och stöd i det enskilda arbetet eller i grupparbete. Vidare berättar eleverna att de flesta lektioner inleds med att läraren går igenom vad lektionen ska innehålla och ger instruktioner för hur arbetet ska genomföras. Läraren skriver antingen upp informationen på tavlan eller så visas den i en digital presentation. Oftast avslutar läraren lektionen med att ställa frågor till eleverna om hur arbetet gått och vad de ska arbeta vidare med vid nästa lektion. Eleverna uppger att det är en bra struktur på lektionerna och att de alltid vet vad de ska göra. I de observerade lektionerna förklarar läraren syftet och sätter in lektionen i ett sammanhang genom att återkoppla till tidigare lektioner i kursen. Lärarna tydliggör detta genom att skriva på tavlan eller visa i en digital presentation. Vid flera av lektionerna visar läraren även hur lektionsmomentet utgör en del av det centrala innehållet samt går igenom kunskapskriterierna för kursen eller kursmomentet. Av intervju med lärare och representanter för elevhälsan framgår att man arbetat med att utveckla undervisningen. Skolans förstelärare har lett ett kollegialt lärande kring

detta vilket bland annat innefattar tydlig struktur på lektioner med uppstart, att läraren tydliggör syftet och ett sammanfattande avslut. I detta arbete har även ingått att utveckla ledarskapet i klassrummet och lärarna har bland annat diskuterat vikten av ett tydligt förhållningssätt och väl kända ordningsregler.

Vidare berättar lärarna att de inför elevernas APL går igenom syftet med det arbetsplatsförlagda lärandet och vilka moment eleverna ska ges möjlighet att utveckla. Detta görs vid så kallade trepartssamtal mellan lärare, elev och handledare och vid dessa tillfällen går de även igenom hur elevens kunskapsnivå i relation till kunskapskraven och vad eleven behöver utveckla.

Av granskningen framgår att undervisningen är varierad till sitt innehåll och att eleverna ges möjlighet att arbeta med olika moment. I de lektioner som observeras har lärarna en inledande genomgång i ämnet och i flera av lektionerna varvas sedan med lärarledda arbetsmoment med enskilt arbete. Vid enskilt arbete använder eleverna ofta dator för att arbeta med uppgifter som läraren lagt ut på skolans lärlattform. Eleverna berättar i intervju att de tycker att undervisningen är varierad och att de får arbeta med olika typer av uppgifter.

Lektionerna inleds vanligen med en genomgång och sedan innehåller den flera olika arbetsmoment. De får ofta diskutera och lösa uppgifter i par eller mindre grupper och sedan tas det upp till diskussion i hela gruppen. Vidare berättar eleverna att lärarna ofta frågar dem hur de vill arbeta med ett moment eller område och de menar därför att det blir lite olika arbetssätt som används.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att undervisningen till innehåll och arbetssätt är anpassad efter aktuell elevgrupp och planeras på ett sätt så att den utmanar och stimulerar eleverna. På de observerade lektionerna är innehållet detsamma för alla elever men arbetsuppgifternas svårighetsgrad kan variera för eleverna beroende på vilken nivå de väljer att arbeta på. På en lektion ska eleverna lösa samma uppgifter i grupp och därefter får de välja svårighetsgrad på en individuell uppgift. På ett par av lektionerna arbetar eleverna med individuella arbetsuppgifter inom praktiska moment. Lärarna är engagerade i elevernas arbete och utmanar dem att försöka sig på nästa svårighetsnivå i arbetsmomentet.

I intervju berättar eleverna att lärarna har ett stort engagemang och har koll på vad eleverna kan och att de därför också vet vad eleverna eventuellt behöver hjälp med. Vidare berättar eleverna att de i de flesta kurser kan få mer utmanande uppgifter ifall de skulle vilja det. Det kan bland annat vara att de får lite svårare uppgifter inom samma område eller att de får välja hur de vill lösa en uppgift, exempelvis genom att

skriva svaren i punktform eller mer utvecklade svar i en löpande text. Av intervjun med lärarna framgår att när eleverna börjar år 1 görs en kartläggning av vilka stödbehov de haft i årskurs 9 och att lärarna anpassar undervisningen utifrån vad kartläggningen visar. Vidare berättar lärarna att de vid klasskonferenser informerar varandra om vilka anpassningar elever har och om arbetssätt som är framgångsrika i arbetet med olika elever. För de elever som vill finns även möjlighet till extra studiestöd utanför schemat vid två tillfällen i veckan.

Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller moment som stärker elevernas motivation och lust att lära och att lärarna har höga förväntningar på dem. Av de observerade lektionerna framgår att lärarna ofta bekräftar eleverna med positiv feedback och uppmuntrande kommentarer i samband med att de utför en arbetsuppgift eller svarar på en fråga. Lärarna är aktiva och rör sig mellan elever och elevgrupper för att uppmuntra eller hjälpa dem vidare om de fastnat i en uppgift. Lärarna bollar frågor med eleverna och utmanar dem i olika resonemang kring ämnesområdet. I intervju berättar eleverna att de tycker att lärarna är stöttande och att de ofta uppmuntrar dem att försöka sig på lite svårare uppgifter. Eleverna uppger bland annat att lärarna "säger att de tror på oss, och att vi kan fixa saker" och ofta ger uppmuntrande kommentarer. Vidare berättar eleverna att lärarna ofta använder skolans lärplattform för att ge skriftlig feedback på elevarbeten och att den är konstruktiv och en hjälp i arbetet med att lösa uppgiften på ett mer utvecklat sätt. I intervju berättar rektorn att hon samtalat med lärarna om vikten av att ha positiva förväntningar på eleverna och ge eleverna konstruktiv feedback. Detta har enligt rektorn gett ett positivt resultat i elevernas undervisningsutvärdering för hösten 2021 och hon uppfattar att lärarna blivit bättre på att visa eleverna att de har höga men rimliga förväntningar på dem och att de uppmuntrar dem i deras skolarbete. Lärarna berättar att de strävar efter att eleverna återkommande ska få positiv feedback på det de gör bra men även konstruktiv kritik kring det som de behöver utveckla. Lärarna menar att de har en inkluderande undervisning där varje elev synliggörs och att de försöker peppa alla elever att försöka nå lite längre. Vidare framgår av inkommen dokumentation att skolan arbetar med ett projekt kallat Resiliens som genomförs på huvudmannens alla skolor. Syftet med projektet är att stärka elevernas självförtroende och rusta dem för att kunna hantera utmaningar i såväl utbildningen som livet efter skolan. Rektor och lärare berättar i intervju att mentorerna arbetar med Resiliens regelbundet på mentorstid och att det bland annat innefattar olika typer av värderings- och trygghetsövningar och gruppsamtal.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Skolinspektionens granskning visar att eleverna i undervisningen ges möjlighet att reflektera kring undervisningens innehåll och de kunskaper eleverna utvecklar samt strategier som är gynnsamma för det egna lärandet. I flera av de observerade lektionerna förekommer moment där eleverna får diskutera givna frågor i mindre grupper eller i storgrupp. Lärarna för resonemang med eleverna och låter dem pröva nya teorier. Eleverna berättar att de i undervisningen i yrkeskurser får stort utrymme för diskussioner kring de moment de arbetar med på lektionerna men att det är lite mindre förekommande i teoretiska kurser. Av intervju med lärarna framgår att de arbetar med formativ bedömning och att det underlättar för att skapa en medvetenhet kring det egna lärande för eleverna. Lärarna berättar att de regelbundet återkopplar till eleverna hur de lyckas med olika moment och vad de behöver tänka på inför och under arbetet med nästa moment. Vidare berättar de att eleverna löpande för loggbok på sin APL och att de där reflekterar kring vad de lärt sig, vad som gått bra och vad de ska göra annorlunda vid nästa tillfälle.

Vidare visar granskningen att lärarna arbetar på ett sätt så att eleverna ges möjlighet att utvärdera undervisningen samt påverka på vilket sätt de ska redovisa sina kunskaper. Dock framgår inte av granskningen att de i lika stor utsträckning är delaktiga i planeringen av undervisningen. I samtliga observerade lektioner gör läraren en sammanfattande avslutning kring det som behandlats under lektionen. Läraren ställer frågor kring lektionens innehåll och hur eleverna uppfattat lektionen och vad de tagit till sig av den. Eleverna berättar att de efter olika arbetsmoment och i slutet av de flesta kurser gör en utvärdering. De uppger även att de flertalet av lärarna i slutet av varje lektion brukar ställa frågor till eleverna om vad de lärt sig. Detta kan göras muntligen eller att eleverna får skriva på lappar. Eleverna berättar att det ofta förekommer att de kan påverka hur de ska redovisa sina kunskaper i en kurs genom exempelvis prov eller redovisning. Vidare berättar eleverna att lärarna ofta frågar eleverna vad de tycker om de olika arbetssätt som används i undervisningen och att de anpassar efter elevernas synpunkter. Men det finns även lärare som enligt eleverna kör på med ett koncept som läraren uppfattar fungerar bra och i de fallen ges eleverna inte så stora möjligheter att påverka undervisningen. På ett par av de observerade lektionerna förekommer moment där eleverna kan påverka hur arbetet ska genomföras. Exempelvis har eleverna inför en lektion fått välja vika moment läraren ska gå igenom och repetera inför ett kommande prov och på en annan lektion får eleverna välja mellan olika sätt att genomföra en arbetsuppgift som ska redovisas vid senare tillfälle. Lärarna berättar i intervju att elevernas delaktighet i planering och utvärdering är något de arbetar med att utveckla, bland annat genom de kollegiala

samtalen med syfte att förbättra undervisningen, och att det även är något som eleverna utvärderar i undervisningsutvärderingen varje termin.

Skolinspektionens helhetsbedömning är att eleverna i hög utsträckning får en utbildning som främjar deras möjligheter att nå målen med utbildningen och har därför inte skrivit fram något utvecklingsområde. Utifrån det som framkommit i granskningen vill Skolinspektionen emellertid betona att arbetet med att ge eleverna möjlighet att vara delaktiga i planering av undervisningen kan utvecklas. För att elevernas delaktighet och inflytande ska bli en realitet i skolan bör de inte enbart ges möjlighet att utvärdera undervisningen utan behöver även på ett konkret sätt bli delaktiga i planeringen av undervisningens innehåll och arbetssätt. Detta kan exempelvis ske genom att eleverna läser kursplanen och utifrån dess centrala innehåll diskuterar i grupper vad de ska lära sig och kommer med förslag till läraren på hur undervisningen kan planeras. Ett annat sätt kan vara att läraren låter eleverna berätta om sina erfarenheter och kunskaper om aktuellt område och låter det vara utgångspunkt för planeringen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det på skolenheten finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet. Därtill finns ett samlat arbete för att skapa studiero som rektorn följer upp. Arbetet omfattar såväl främjande som förebyggande och åtgärdande insatser. Både elever och personal är delaktiga i arbetet. Skolinspektionen vill dock belysa att skolans ansträngning för att skapa studiero troligen skulle ge än bättre resultat om alla lärare tillämpade gemensamt framtagna rutiner och förhållningssätt när det gäller att skapa studiero.

Trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete på Drottning Blankas gymnasieskola i Trollhättan för att skapa trygghet för eleverna. Av intervju med rektor framgår att skolan inför läsåret 2021/22 anställde en förstelärare inom områdena likabehandling och genus. Rektorn berättar att försteläraren tillsammans med skolans kurator bland annat driver arbetet med likabehandlingsplanen (plan mot kränkande behandling och diskriminering). Det innefattar bland annat att den förankras hos elever och personal och att personalen arbetar efter den planering och de insatser som varje läsår fastställs i planen. Planen beskriver såväl det främjande och förebyggande arbetet som åtgärder avseende kränkande behandling och diskriminering och är enligt rektorn en viktig del i skolans arbete kring trygghet. I syfte att skapa nya kontaktytor för eleverna och för att skolan ska få ett bredare perspektiv på trygghetsarbetet har skolan etablerat ett samarbete med externa organisationer och myndigheter såsom Ung fritid (samarbetsprojekt mellan föreningar i Trollhättan och Trollhättans kommun), socialtjänstens fältenhet och Polisen, vilka regelbundet besöker skolan. Vidare berättar rektorn att skolan följer upp elevernas trygghet på APL genom regelbundna trepartssamtal mellan lärare, elev och handledare och att lärare eller mentor besöker eleverna på arbetsplatsen. Detta innefattar även att skolan informerar om vad arbetsplatsen behöver tänka på i bemötandet och arbetet med elever i behov av stöd. Av intervju med lärare och representanter för elevhälsan framgår att mentorerna tar upp och bearbetar värdegrundsfrågor inom ramen för skolans projekt Resiliens. Det sker regelbundet på mentorstid och behandlar områden som självkänsla, trygghet och värdegrund. Lärarna berättar att de har stort fokus på att bygga goda relationer med eleverna vilket bland annat sker genom mentorsarbetet och när de rör sig ute bland eleverna på rasterna. Lärarna arbetar med värdegrundsfrågor inom ramen för undervisningen och berättar att de även i vissa klasser där de sett ett behov, lagt ett större fokus på att exempelvis arbeta mot rasism eller med jämställdhetsfrågor. I intervju berättar elever att de känner sig trygga på skolan och att de är delaktiga i skolans arbete kring trygghet. Mentorerna visar resultatet av skolans trivselenkät i sina klasser och diskuterar om det finns åtgärder som kan göras för att förbättra skolmiljön. Rektorn diskuterar resultatet med elevrådet som kommer med förslag på åtgärder. Exempel på genomförda åtgärder är nytt låssystem på entrédörrarna och lådor att förvara mobiltelefoner i på lektionerna.

Studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för studiero och att eleverna i huvudsak kan ägna sig åt skolarbetet utan att bli störda.

I Skolenkäten för elever i år 2 vårterminen 2021 låg det samlade resultatet för skolenheten under genomsnittet i riket. Utifrån resultatet av skolenkäten och elevernas undervisningsutvärderingar har rektorn tillsammans med lärare och elever tagit fram åtgärder som syftar till att förbättra studieron på skolan. Skolans förstelärare har genomfört flera insatser för att förbättra studieron. Som exempel på sådana insatser nämner rektorn utveckling av undervisningens struktur och klassrumsledarskapet. Rektor och personal har även tydliggjort rutinerna för hur personalen ska agera om studieron brister. Av intervju med lärare och representanter för elevhälsan framgår att man tagit fram ordningsregler i samverkan med elevrådet och även varit noggranna med att dessa kommunicerats ut till eleverna. Vidare berättar lärare och representanter för elevhälsan att rektorn organiserat så att det är dubbelbemanning på lektioner där studieron ibland brister, att man infört regler om att mobiltelefoner ska lämnas in och att störande elever efter två tillsägelser ska lämna klassrummet. Av intervjun framgår även att man planerar att införa bestämda platser för eleverna i klassrummen. På de observerade lektionerna var det förvisso studiero men av intervju med elever framgår att studieron vanligtvis är sämre och att det främst är på teoretiska lektioner som studieron inte alltid är bra. Eleverna berättar att de uppfattar att personalen är medvetna om problemet och att skolan arbetar på att studieron ska bli bättre. De berättar att elevrådet medverkat i att ta fram regler om att elever som upprepat stör studieron ska avvisas från klassrummet. Av intervjun med eleverna framgår dock att lärarna inte är konsekventa när det gäller att följa rutinerna. Eleverna uppger exempelvis att lärarna inledningsvis efter att regeln om att avvisa elever tagits fram var noga med att följa den men att det sällan görs nu. Vidare berättar de att det skiljer sig åt mellan lärare hur de gör om det blir stökigt i klassrummet eftersom vissa lärare följer reglerna men andra inte agerar. I intervju berättar lärarna att de är medvetna om att de inte alltid är konsekventa när det gäller att avvisa en elev som stör studieron och att det därför är något de behöver förbättra. Rektorn berättar att hen följer upp åtgärderna löpande i samtal med lärare, mentorer och elevråd samt via resultatet av elevernas undervisningsutvärderingar. Rektorn berättar också att det blev ett bättre resultat på området studiero i höstterminens undervisningsutvärdering än den tidigare.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn följer upp och analyserar avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning och har diskussioner med lärarna om detta. Vad gäller lärarnas förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg ger rektorn dem möjligheter att samverka både inom enheten och med APL-platser samt planerar för en samverkan med två andra gymnasieskolor i kommunen.

Kvalitetssäkring av betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Av inkommen dokumentation och intervju med rektor och lärare framgår att skolan fyra gånger per läsår har workshops där lärare och rektor går igenom och fördjupar sig i Skolverkets Allmänna råd om betyg och betygssättning. Vid dessa tillfällen diskuteras bland annat tolkning av värdeord i bedömningsgrunderna och utmaningar för lärare som är ensamma om att undervisa i ett ämne. Majoriteten av lärarna har deltagit i en kompetensutvecklingsinsats kring bedömning och betygssättning som huvudmannen genomfört i samarbete med ett universitet vid tidigare tillfälle. Enligt rektorn kommer resterande lärare få ta del av utbildningsinsatsen under 2022. Vidare framgår av intervjuer att lärare som undervisar i samma ämnen samarbetar kring bedömningsfrågor och genomför sambedömning av elevuppgifter och prov. I de fall en obehörig lärare ska sätta betyg görs det i samverkan med en behörig lärare. Rektor berättar att skolan vårterminen 2022 ska inleda ett samarbete kring sambedömning med två andra gymnasieskolor i kommunen. Vidare framgår av intervju med rektor och lärare att skolan säkerställer en likvärdighet i bedömning i det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) genom regelbundna trepartssamtal mellan elev, lärare och handledare samt den loggbok som eleven för över de uppgifter hen utför på arbetsplatsen. Lärare och handledare jämför även bedömningsituationer i skolan och på arbetsplatsen som är likartade och gör gemensamma bedömningar.

Diskussion och analys av betyg

Vidare visar granskningen att rektorn analyserar skillnader i betyg mellan olika program, årskurser och kön och har diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Av intervjun med rektorn framgår att hen i slutet av varje läsår får sammanställd betygsstatistik från huvudmannen som utgör underlag för hennes och lärarnas analyser. Analysen av vårterminsbetygen 2021 visar enligt rektorn bland annat att pojkar generellt sett får lägre betyg än flickor och att den genomsnittliga betygspoängen för pojkar är lägre än riket. Rektorn uppger att hen även kan se skillnader i betyg mellan programmen men att hon i sin analys inte kopplar avvikelserna till lärarnas betygssättning. Istället beror skillnaderna på hur undervisningen organiseras och genomförs eller på bristande motivation hos eleverna, menar rektorn. Av intervju med rektor och lärare framgår att rektorn har individuella möten med lärarna varje termin då de diskuterar lärarnas terminsplanering, elevernas måluppfyllelse och lärarnas betygssättning. Rektor och lärare kommer i dessa samtal fortsättningsvis även titta på eventuell diskrepans mellan betyg och nationella prov. Vidare berättar rektorn att de regelbundna uppföljningarna av elevernas måluppfyllelse, EWS, även fyller en funktion i arbetet med att göra likvärdiga bedömningar. Detta genom att lärarna även diskuterar bedömningsnivåer och hur eleverna getts möjlighet att visa sina kunskaper.

Skolinspektionen vill i sammanhanget betona vikten av att rektorn tittar på flera olika faktorer för att kunna göra en träffsäker analys av eventuella avvikelser i betygssättningen. Av granskningen framgår att rektorn på Drottning Blankas gymnasium i Trollhättan förvisso analyserar skillnader i betyg mellan program, årskurser och kön men det framgår inte med tydlighet om rektorn även analyserar skillnader i betyg mellan ämnen/kurser. För att säkerställa att lärarna gör likvärdiga bedömningar behöver rektorns analys även omfatta avvikelser mellan ämnen/kurser och skillnader över tid.

På Skolinspektionens vägnar

X Susanne Nordberg

Beslutsfattare
Signerat av: Susanne Nordberg

X Mattias Johannessson

Föredragande
Signerat av: Mattias Johannessson

I handläggningen av ärendet har även utredare Daniel Talje medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 5 lektionsobservationer
- 3 gruppintervjuer med elever
- 1 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 8 och 9 februari 2022. Besöket genomfördes av Mattias Johannesson och Daniel Talje.

Drottning Blankas gymnasieskola Trollhättan är en fristående gymnasieskola vars huvudman är DBGY Kronan AB. Drottning Blankas gymnasieskola Trollhättan erbjuder utbildning på hantverksprogrammet, ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Det går ca 245 elever på skolan. Skolenheten leds av en rektor som till sin hjälp har en administrativ chef.